

Utorok 12. februára 2019

P8_TA(2019)0082

Trvalo udržateľné používanie pesticídov**Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2019 o vykonávaní smernice 2009/128/ES o trvalo udržateľnom používaní pesticídov (2017/2284(INI))**

(2020/C 449/07)

Európsky parlament,

- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 z 29. apríla 2004 o perzistentných organických znečisťujúcich látkach, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 79/117/EHS ⁽²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 z 23. februára 2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS (nariadením o maximálnych hladinách rezíduí) ⁽³⁾,
- so zreteľom na článok 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS ⁽⁵⁾;
- so zreteľom na posúdenie vykonávania nariadenia na európskej úrovni a na jeho príslušné prílohy, ktoré uverejnila Výskumná služba Európskeho parlamentu (EPRS) v apríli 2018,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na smernicou Rady 98/24/ES zo 7. apríla 1998 o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci ⁽⁷⁾ a so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/37/ES z 29. apríla 2004 o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov alebo mutagénov pri práci ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 71.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 7.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 136, 29.5.2007, s. 3.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 608.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 131, 5.5.1998, s. 11.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 229, 29.6.2004, s. 23.

Utorok 12. februára 2019

- so zreteľom na smernicu Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) ⁽¹⁾ a na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (smernica o voľne žijúcom vtáctve) ⁽²⁾,
- so zreteľom na smernicu Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu ⁽³⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000 ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na smernicu Komisie 2009/90/ES z 31. júla 2009, ktorou sa v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES ustanovujú technické špecifikácie pre chemickú analýzu a sledovanie stavu vôd ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/127/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/42/ES o strojových zariadeniach na aplikáciu pesticídov ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/39/EÚ z 12. augusta 2013, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2000/60/ES a 2008/105/ES, pokiaľ ide o prioritné látky v oblasti vodnej politiky ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú predpisy na podporu strategických plánov, ktoré majú členské štáty vypracovať v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré budú financované Európskym poľnohospodárskym záručným fondom (EPZF) a Európskym poľnohospodárskym fondom pre rozvoj vidieka (EPFRV) a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 (COM(2018)0392),
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Poľnohospodárstvo a udržateľné hospodárenie s vodou v EÚ (SWD(2017)0153),
- so zreteľom na oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 12. júla 2006 s názvom Tematická stratégia trvalo udržateľného používania pesticídov (COM(2006)0373 – SEC(2006)0894 – SEC(2006)0895 – SEC(2006)0914) ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júna 2016 o posilňovaní inovácií a hospodárskeho rozvoja pri budúcom riadení európskych poľnohospodárskych podnikov ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júna 2016 o technologických riešeníach pre udržateľné poľnohospodárstvo v EÚ ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie o nízkorizikových pesticídoch biologického pôvodu z 15. februára 2017 ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. októbra 2017 o návrhu vykonávacieho nariadenia Komisie, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh obnovuje schválenie účinnej látky glyfozát a ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011 ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 1. marca 2018 o perspektívach a výzvach pre včelársky sektor EÚ ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 330, 5.12.1998, s. 32.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 201, 1.8.2009, s. 36.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 310, 25.11.2009, s. 29.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 226, 24.8.2013, s. 1.

⁽⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:52006DC0372>

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 86, 6.3.2018, s. 62.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 86, 6.3.2018, s. 51.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 184.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 346, 27.9.2018, s. 117.

⁽¹³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0057.

Utorok 12. februára 2019

- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2018 o vykonávaní nariadenia (ES) č. 1107/2009 o prípravkoch na ochranu rastlín ⁽¹⁾,
- so zreteľom na prebiehajúce posúdenie vykonávania na európskej úrovni týkajúce sa smernice 2009/128/ES, ktorou sa stanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov, a správu uverejnenú výskumnou službou Európskeho parlamentu (EPRS) z 15. októbra 2018,
- so zreteľom na nariadenie (ES) č. 1185/2009 Európskeho parlamentu a Rady z 25. novembra 2009 o štatistike pesticídov ⁽²⁾,
- so zreteľom na správu Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 z 25. novembra 2009 o štatistike pesticídov (COM(2017)0109),
- so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov z roku 2014 s názvom Integrácia cieľov politiky EÚ v oblasti vodného hospodárstva do SPP: čiastočný úspech,
- so zreteľom na správu Komisie o národných akčných plánoch členských štátov a o pokroku vo vykonávaní smernice 2009/128/ES o trvalo udržateľnom používaní pesticídov z 10. októbra 2017 (COM(2017)0587),
- so zreteľom na súhrnnú správu Generálneho riaditeľstva Komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín (GR SANTE) z októbra 2017 o vykonávaní opatrení členských štátov na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov podľa smernice 2009/128/ES ⁽³⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 22. novembra 2016 s názvom Ďalšie kroky pre udržateľnú európsku budúcnosť: Európske opatrenia zamerané na udržateľnosť (COM(2016)0739),
- so zreteľom na 7. environmentálny akčný program ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na správu osobitného spravodajcu OSN z roku 2017 o práve na výživu vypracovanú na základe rezolúcie Rady OSN pre ľudské práva 6/2, 31/10 a 32/8 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na dokument s názvom *Implementation Plan on increasing low-risk plant protection product availability and accelerating integrated pest management implementation in Member States* (Realizačný plán na zvýšenie dostupnosti nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín a urýchlenie uplatňovania integrovanej ochrany proti škodcom v členských štátoch), ktorý vypracovala expertná skupina zameraná na udržateľnú ochranu rastlín, schválený Radou 28. júna 2016 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na uznesenie francúzskeho Senátu z 19. mája 2017 o obmedzení používania pesticídov v Európskej únii ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2019 o postupe Únie pre povoľovanie pesticídov ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na vedeckú štúdiu o biomase, ktorá sa týka hmyzu, uverejnenú 18. októbra 2017 ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku, ako aj na článok 1 ods. 1 písm. e) rozhodnutia Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe schvaľovania vypracovania iniciatívnych správ a na prílohu 3 k tomuto rozhodnutiu,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2018)0356.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2009, s. 1.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=114

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 171.

⁽⁵⁾ <http://www.pan-uk.org/site/wp-content/uploads/United-Nations-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-the-right-to-food.pdf>

⁽⁶⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10041-2016-ADD-1/en/pdf>

⁽⁷⁾ <http://www.senat.fr/leg/ppr16-477.html>

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0023.

⁽⁹⁾ Ktorej autormi sú Caspar A., Hallmann a ďalší, nazvanú Pokles celkovej biomasy lietajúceho hmyzu v chránených oblastiach za posledných 27 rokov o viac než 75 %, PLOS, 18. októbra 2017 – <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>.

Utorok 12. februára 2019

- so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a stanovisko Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A8-0045/2019),
- A. keďže smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES o trvalo udržateľnom používaní pesticídov (ďalej len „smernica“) ustanovuje množstvo opatrení na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov v EÚ prostredníctvom znižovania rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a podpory využívania integrovanej ochrany proti škodcom (ďalej len „IPM“) a alternatívnych prístupov alebo techník v oblasti ochrany rastlín, ako sú vymedzené v nariadení (ES) č. 1107/2009, s cieľom znížiť závislosť od pesticídov a chrániť zdravie ľudí a zvierat a životné prostredie;
- B. keďže smernica je cenným nástrojom na zabezpečenie riadnej ochrany životného prostredia, ekosystémov a zdravia ľudí a zvierat pred nebezpečnými látkami v pesticídoch, pričom zároveň poskytuje udržateľné a ekologické riešenia pre širší a rozmanitejší súbor nástrojov na odstránenie a prevenciu strát výnosov spôsobených škodcami, chorobami, burinami a inváznymi nepôvodnými druhmi a bojuje proti vzniku odolnosti proti patogénom; keďže úplné a komplexné vykonávanie smernice je predpokladom dosiahnutia vysokého stupňa ochrany a dokončenia prechodu na udržateľné poľnohospodárstvo, výrobu bezpečných a zdravých potravín a netoxické prostredie, ktoré zabezpečuje vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a zvierat;
- C. keďže hoci IPM môže pomôcť zabrániť stratám výnosov spôsobeným škodcami, jej hlavným účelom je umožniť používateľom pesticídov prejsť na postupy a výrobky s najnižším rizikom pre ľudské zdravie a životné prostredie, ako sa uvádza v článku 14 smernice; konštatuje, že v mnohých štúdiách sa v každom prípade ukázalo, že používanie pesticídov možno výrazne obmedziť bez akéhokoľvek negatívneho vplyvu na výnos;
- D. keďže smernica sa musí chápať v spojení s ostatnými dvoma hlavnými právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na úplný životný cyklus pesticídu od jeho uvedenia na trh (nariadenie (ES) č. 1107/2009) až po stanovenie maximálnych hladín rezíduí (nariadenie (ES) č. 396/2005); keďže preto nie je možné dosiahnuť zámer smernice chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred rizikami spojenými s používaním pesticídov bez toho, aby došlo k úplnému zavedeniu a riadnemu presadzovaniu celého „balíka pesticídov“;
- E. keďže v záujme zníženia rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie by Komisia a členské štáty mali riešiť otázku falšovaných a nezákonných pesticídov, ako aj znepokojujúci problém dovážaných poľnohospodárskych výrobkov ošetrovaných chemickými látkami, ktoré sú v EÚ zakázané alebo obmedzené;
- F. keďže súčasné postupy Komisie a členských štátov týkajúce sa schvaľovania účinných látok a povoľovania prípravkov na ochranu rastlín nie sú zlučiteľné s cieľmi a účelom smernice; keďže uvedené súčasné postupy bránia dosiahnutiu čo najvyššej úrovne ochrany a dokončeniu prechodu na udržateľné poľnohospodárske odvetvie a netoxické životné prostredie;
- G. keďže z dostupných dôkazov jasne vyplýva, že vykonávanie smernice nie je dostatočne zosúladené so súvisiacimi politikami EÚ v oblasti pesticídov, poľnohospodárstva a udržateľného rozvoja a najmä, no nie výlučne, so spoločnou poľnohospodárskou politikou a nariadením o prípravkoch na ochranu rastlín; keďže smernica, ako aj súvisiace činnosti na úrovni EÚ, majú veľký potenciál pre ďalšie posilňovanie a zvyšovanie hodnoty vnútroštátneho úsilia a činností v poľnohospodárskom odvetví a v oblasti ochrany životného prostredia a ľudského zdravia;
- H. keďže súčasný regulačný rámec bol spolu s požiadavkami na údaje navrhnutý na posudzovanie a riadenie chemických prípravkov na ochranu rastlín, a preto nie je vhodný pre účinné biologické látky a nízkorizikové prípravky; keďže tento neprímeraný rámec výrazne spomaľuje uvádzanie nízkorizikových biologických prípravkov na ochranu rastlín na trh, čo často odrádza používateľov; keďže bráni inovácii a obmedzuje konkurencieschopnosť poľnohospodárstva EÚ; keďže táto skutočnosť vedie k tomu, že viac ako 60 účinných látok, ktoré Európska komisia určila na substitúciu, nebolo v dôsledku nedostatku bezpečnejších alternatív a nízkorizikových biologických účinných látok nahradených;

Utorok 12. februára 2019

- I. keďže existuje nedostatok dostupných nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín a prípravkov biologického pôvodu; keďže z celkového počtu takmer 500 dostupných látok na trhu EÚ bolo len 13 schválených za nízkorizikové účinné látky, z ktorých je 12 biologického pôvodu; keďže nedostatočné vykonávanie smernice de facto vytvorilo v Európe nerovnaké podmienky s rozdielnymi vnútroštátnymi postupmi, ktoré bránia optimálnemu používaniu udržateľných alternatív na trhu; keďže v dôsledku tejto situácie sa alternatívnym nízkorizikovým prípravkom a nechemickým prípravkom ťažko preniká na trh EÚ, čo znižuje ich prítťažlivosť pre poľnohospodárov, ktorí sa v blízkej budúcnosti môžu prikloniť k nákladovo efektívnejším alternatívam; keďže nedostatok dostupných nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín, vrátane prípravkov biologického pôvodu, bráni rozvoju a vykonávaniu integrovanej ochrany proti škodcom (IPM);
- J. keďže ekologické poľnohospodárstvo zohráva dôležitú úlohu ako vstupný systém s nízkym obsahom pesticídov, ktorý by sa mal naďalej podporovať;
- K. keďže sa čoraz častejšie objavujú dôkazy o sústavnom masívnom poklese populácie hmyzu v Európe, čo súvisí so súčasnou úrovňou používania pesticídov; keďže zaznamenaný prudký pokles populácie hmyzu má negatívny vplyv na celý ekosystém a biologickú rozmanitosť, ale aj na poľnohospodárske odvetvie, jeho hospodársku prosperitu a produkciu v budúcnosti;
- L. keďže Európa v súčasnosti stojí pred závažným rozhodnutím, ktoré určí budúcnosť poľnohospodárskeho odvetvia a možnosti Únie dosiahnuť trvalo udržateľné používanie pesticídov, najmä prostredníctvom reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SPP“); keďže reforma SPP so sebou prináša výrazný potenciál na zefektívnenie a harmonizáciu politík a vykonávanie smernice, ako aj na uľahčenie prechodu na environmentálne udržateľnejšie poľnohospodárske praktiky;
- M. keďže používanie bežných prípravkov na ochranu rastlín sa čoraz častejšie stáva predmetom verejnej diskusie vzhľadom na potenciálne riziká, ktoré predstavujú pre zdravie ľudí a zvierat a pre životné prostredie;
- N. keďže je dôležité podporovať rozvoj alternatívnych postupov alebo techník na zníženie závislosti od konvenčných pesticídov a riešiť vzrastajúcu odolnosť voči bežným prípravkom na ochranu rastlín;
- O. keďže nariadenie (ES) č. 1107/2009 zaväzuje Radu, aby do povinných požiadaviek na hospodárenie, uvedených v prílohe III k nariadeniu Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa stanovuje určitá podpora režimov pre poľnohospodárov⁽¹⁾, zahrnula zásady IPM vrátane správnej praxe ochrany rastlín, nechemických metód ochrany rastlín a plodín, ako aj ochrany proti škodcom;
- P. keďže vykonávanie IPM je v Únii podľa smernice povinné; keďže členské štáty a miestne orgány by mali klásť väčší dôraz na udržateľné používanie pesticídov vrátane nízkorizikových alternatív na ochranu rastlín;
- Q. keďže udržateľné používanie pesticídov nemožno realizovať bez toho, aby sa zohľadnilo vystavenie ľudí kombináciám účinných látok a koformulantov, ako aj ich kumulatívnym a možným agregovaným a synergickým účinkom na ľudské zdravie;

Hlavné závery

1. pripomína osobitné ciele tematickej stratégie trvalo udržateľného využívania pesticídov, okrem iného minimalizáciu nebezpečenstiev a rizík pre zdravie a životné prostredie vyplývajúce z používania pesticídov; zlepšiť kontrolu využívania a distribúcie pesticídov, znížiť úroveň škodlivých účinných látok vrátane nahradenia najnebezpečnejších látok bezpečnejšími alternatívami (vrátane nechemických), podporiť využívanie poľnohospodárskych postupov s nízkym vstupom pesticídov alebo bez pesticídov, stanoviť prehľadný systém hlásenia a monitorovania pokroku, ktorý sa vykonal pri dosahovaní cieľov stratégie vrátane vypracovania vhodných ukazovateľov;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 270, 21.10.2003, s. 1.

Utorok 12. februára 2019

2. považuje za kľúčové vyhodnotiť vykonávanie smernice v spojitosti so zastrešujúcou politikou EÚ v oblasti pesticídov, vrátane pravidiel ustanovených nariadením o prípravkoch na ochranu rastlín, nariadením (EÚ) č. 528/2012 (nariadenie o biocídnych výrobkoch)⁽¹⁾, nariadením o maximálnych hladinách rezíduí a nariadením (ES) č. 178/2002 (nariadenie o všeobecných zásadách a požiadavkách potravinového práva)⁽²⁾;

3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek vynaloženému úsiliu celkový pokrok vo vykonávaní členskými štátmi nepostačuje na splnenie hlavných cieľov smernice a na uvoľnenie celého potenciálu na zníženie celkových rizík vyplývajúcich z používania pesticídov a zároveň na zníženie závislosti od pesticídov, podporu prechodu na ekologicky udržateľné a bezpečné postupy ochrany rastlín a dosiahnutie naliehavo potrebných environmentálnych a zdravotných zlepšení, pre ktoré bola smernica osobitne vypracovaná; vyjadruje poľutovanie nad trojročným oneskorením pri predkladaní správy o vykonávaní smernice Komisiou;

4. zdôrazňuje, že vykonávanie smernice musí byť komplexné a musí zahŕňať všetky požadované aspekty a že čiastočné vykonávanie určitých, ale nie všetkých prvkov nepostačuje na realizáciu celkového zámeru smernice, ktorým je dosiahnutie udržateľného používania pesticídov; zdôrazňuje skutočnosť, že vykonávanie postupov integrovanej ochrany proti škodcom, ako sú nechemické alternatívy pesticídov, zohráva mimoriadne dôležitú úlohu v úsilí o dosiahnutie tohto cieľa;

5. konštatuje, že správa Komisie o pokroku z roku 2017 identifikuje v národných akčných plánoch (ďalej len „NAP“) členských štátov významné nedostatky, čo naznačuje, že niektoré krajiny pristupujú k ochrane životného prostredia a zdravia menej zodpovedne, čo môže viesť k nespravodlivej hospodárskej súťaži a oslabovaniu jednotného trhu; vyhradzuje si právo nahlásiť komisárke pre hospodársku súťaž členské štáty, ktoré nedodržiavajú opatrenia;

6. vyjadruje znepokojenie nad tým, že približne 80 % NAP členských štátov neobsahuje žiadne konkrétne informácie o tom, ako vyčíslí dosahovanie mnohých zámerov a cieľov, najmä pokiaľ ide o ciele IPM a opatrenia na ochranu vody; zdôrazňuje, že to výrazne komplikuje proces merania pokroku členských štátov pri plnení hlavných zámerov a účelov smernice;

7. je znepokojený tým, že NAP sú v rozpore so stanovením kvantitatívnych cieľov, zámerov, opatrení a harmonogramov pre rôzne oblasti činnosti, a preto nie je možné posúdiť dosiahnutý pokrok; vyjadruje poľutovanie nad tým, že iba v piatich NAP sa stanovujú merateľné ciele na vysokej úrovni, z ktorých sa štyri týkajú znižovania rizika a iba jeden sa zameriava na zníženie používania pesticídov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že doteraz len jedenásť členských štátov vypracovalo revidovaný NAP, hoci termín revízie bol stanovený do konca roku 2017;

8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v mnohých členských štátoch neexistuje dostatočné odhodlanie uplatňovať postupy IPM založené na ôsmich zásadách s uprednostňovaním nechemických alternatív pesticídov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že jednou z hlavných výziev týkajúcich sa vykonávania IPM, ktorá je základom smernice, sa zdá byť súčasný nedostatok vhodných kontrolných nástrojov a metód na posudzovanie ich dodržiavania v členských štátoch, ako aj jasných pravidiel a pokynov; zdôrazňuje, že komplexné vykonávanie IPM je jedným z kľúčových opatrení na zníženie závislosti od používania pesticídov v udržateľnom poľnohospodárstve, ktoré je šetrné voči životnému prostrediu, hospodársky životaschopné a sociálne zodpovedné a ktoré prispieva k potravinovej bezpečnosti Európy a zároveň posilňuje biodiverzitu a zdravie ľudí a zvierat, posilňuje vidiecke hospodárstvo a znižuje náklady poľnohospodárov tým, že uľahčuje prijatie nechemických alternatív a nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín na trhu v rôznych oblastiach Európy; zdôrazňuje, že na posilnenie zavádzania postupov IPM v jednotlivých poľnohospodárskych podnikoch sú potrebné dodatočné finančné stimuly a vzdelávacie opatrenia;

(¹) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (Ú. v. EÚ L 167, 27.6.2012, s. 1).

(²) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

Utorok 12. februára 2019

9. domnieva sa, že IPM predstavuje pre poľnohospodárov cenný nástroj na boj proti škodcom, chorobám a na zabezpečenie výnosov výroby; konštatuje, že zvýšené používanie IPM slúži dvojakému účelu – na posilnenie ochrany životného prostredia a biodiverzity, ako aj na zníženie nákladov pre poľnohospodárov na prechod na udržateľnejšie alternatívy a zníženie používania konvenčných pesticídov; vyjadruje presvedčenie, že na podporu presadzovania IPM prostredníctvom výskumu a poradných orgánov členských štátov je potrebné väčšie úsilie; pripomína, že IPM môže zohrávať dôležitú úlohu pri znižovaní množstva a druhov používaných pesticídov;

10. konštatuje, že biologická kontrola v rámci súboru nástrojov IPM zahŕňa zvyšovanie množstva alebo priviazanie užitočných druhov, ktoré sa živia škodcami, čím regulujú ich populáciu a udržiavajú ju pod kontrolou; zdôrazňuje preto, že je dôležité uprednostňovať udržateľné biologické, fyzické a iné nechemické metódy pred chemickými pesticídmi, ak zabezpečujú uspokojivú kontrolu škodcov; zdôrazňuje tiež, že je dôležité, aby sa chemické pesticídy aplikovali selektívne a cieľovým spôsobom, keďže v opačnom prípade hrozí, že tieto prospešné činidlá na hubenie škodcov budú zničené a plodiny tak budú náchylnejšie voči ďalším útokom škodcov;

11. je znepokojený tým, že sa dosiahol len veľmi malý pokrok v podpore a stimulácii inovácií, vývoja a zavádzania nízkorizikových a nechemických alternatív ku konvenčným pesticídum; konštatuje, že len niekoľko národných akčných plánov obsahuje stimuly na registráciu takýchto alternatívnych výrobkov a metód; zdôrazňuje, že menej významné použitia sú z dôvodu nedostatku príslušných účinných látok obzvlášť zraniteľné;

12. zdôrazňuje, že udržateľné a zodpovedné používanie pesticídov je predpokladom pre povoľovanie prípravkov na ochranu rastlín;

13. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou dostupnosťou nízkorizikových účinných látok a prípravkov na ochranu rastlín, spôsobenou najmä dlhým procesom hodnotenia, povoľovania a registrácie, čo je čiastočne dôsledkom toho, že kratší časový rámec povoľovania v dĺžke 120 dní pre takéto prípady sa na úrovni členských štátov dodržiava len zriedka; zdôrazňuje, že súčasná situácia nie je v súlade so zásadami podpory a vykonávania IPM, a zdôrazňuje význam dostupnosti nízkorizikových pesticídov, primeraného výskumu a výmeny najlepších postupov v rámci členských štátov a medzi nimi na to, aby sa plne využíval potenciál IPM; domnieva sa, že rýchlejší proces schvaľovania by stimuloval priemyselný výskum vývoja nových nízkorizikových účinných látok vrátane inovatívnych nízkorizikových látok, čím by sa zabezpečilo, že poľnohospodári budú mať k dispozícii dostatočné nástroje na ochranu rastlín a umožnia im rýchlejšie prejsť na udržateľné prípravky na ochranu rastlín a zvýšiť účinnosť IPM;

14. pripomína, že zvýšená odolnosť voči pesticídum zvyšuje mieru ich využívania a závislosti od nich; konštatuje, že zvýšené používanie pesticídov a závislosť od nich so sebou prináša vysoké náklady pre poľnohospodárov, a to z dôvodu vysokých vstupných nákladov, ako aj stratách na výnosoch z dôvodu vyčerpávania pôdy a znižovania jej kvality;

15. konštatuje, že zvýšená dostupnosť nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín na trhu by znížila riziko odolnosti na účinné zložky, ako aj účinky na necieľové druhy, ktoré sú spojené s bežne používanými prípravkami na ochranu rastlín;

16. v tejto súvislosti konštatuje, že odolnosť rýchlo sa rozmnožujúcich škodcov a choroby voči účinným látkam pesticídov je biologická nevyhnutnosť a predstavuje rastúci problém; zdôrazňuje preto, že namiesto chemických metód sa musia uprednostniť trvalo udržateľné biologické, fyzikálne a iné nechemické metódy, ak poskytujú uspokojivú ochranu pred škodcami. pripomína, že chemické pesticídy by sa mali používať selektívne a cieľene; v opačnom prípade hrozí, že tieto prospešné činidlá na hubenie škodcov budú zničené a plodiny tak budú náchylnejšie voči ďalším útokom škodcov;

17. ďalej konštatuje, že najlepšie zníženie objemu pesticídov môže vyplývať zo systémových zmien, ktoré znižujú náchylnosť na útok na škodcov, podporujú štruktúrnu a biologickú diverzitu v porovnaní s monokultúrami a trvalými pestovaním plodín a znižujú odolnosť škodcov voči účinným zložkám; zdôrazňuje preto, že sa treba zamerať na metódy agroekologického poľnohospodárstva, financovať ich a presadzovať, lebo vďaka týmto metódam je celý systém poľnohospodárstva odolnejší voči škodcom;

Utorok 12. februára 2019

18. zdôrazňuje, že SPP vo svojej súčasnej podobe dostatočne nepodporuje a nestimuluje znižovanie závislosti poľnohospodárskych podnikov od pesticídov a zavádzanie ekologických výrobných postupov; domnieva sa, že sú potrebné osobitné politické nástroje v rámci SPP po roku 2020 s cieľom pomôcť zmeniť správanie poľnohospodárov, pokiaľ ide o používanie pesticídov;
19. vyjadruje poľutovanie nad tým, že návrh Komisie o novej SPP po roku 2020 nezahŕňa zásadu IPM do zákonných požiadaviek na hospodárenie uvedených v prílohe III k tomuto návrhu; zdôrazňuje, že nedostatočné prepojenie smernice s novým modelom SPP bude účinne brániť zníženiu závislosti od pesticídov;
20. berie na vedomie, že väčšina členských štátov používa národné ukazovatele rizika na úplné alebo čiastočné posúdenie nepriaznivého vplyvu používania pesticídov; pripomína, že napriek výslovnej povinnosti stanovenej v článku 15 smernice zatiaľ neboli harmonizované ukazovatele rizika na úrovni EÚ schválené členskými štátmi, a preto nie je možné porovnávať pokrok dosiahnutý v rôznych členských štátoch a v celej únii ako celku; víta, že Stály výbor pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá prijal 25. januára 2019 harmonizované ukazovatele rizika;
21. zdôrazňuje zásadný význam biodiverzity a silných ekosystémov, najmä v prípade včiel a iného opelujúceho hmyzu, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie zdravého a udržateľného poľnohospodárskeho odvetvia; zdôrazňuje, že ochrana biodiverzity nie je len predmetom ochrany životného prostredia, ale aj prostriedkom na zabezpečenie udržateľnej potravinovej bezpečnosti v Európe v budúcnosti;
22. je hlboko znepokojený pretrvávajúcou a potenciálne nezvratnou stratou biodiverzity v Európe a alarmujúcim úpadkom okrídleného hmyzu vrátane opelovačov, o čom svedčia zistenia vedeckej štúdie z októbra 2017 o biomase lietajúceho hmyzu⁽¹⁾, podľa ktorej populácia lietajúceho hmyzu v 63 chránených prírodných oblastiach v Nemecku poklesla za 27 rokov o viac ako 75 %; ďalej zdôrazňuje, že počet bežných druhov vtákov v celej Európe výrazne poklesol, a to pravdepodobne v dôsledku zníženia populácie hmyzu; okrem toho poukazuje aj na vedľajšie účinky pesticídov na pôdu a pôdne organizmy⁽²⁾ a iné necieľové druhy; domnieva sa, že pesticídy sú jedným z hlavných faktorov zodpovedných za úbytok hmyzu, vtákov osídľujúcich poľnohospodárske plochy a iných necieľových organizmov a ďalej zdôrazňuje, že je potrebné, aby Európa prešla na trvalo udržateľnejšie používanie pesticídov a zvýšila počet nechemických alternatív a nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín pre poľnohospodárov;
23. zastáva názor, že za znepokojujúci pokles populácií včiel v celej Európe sú zodpovedné pesticídy na báze neonikotínoidov, ako vyplýva z mnohých medzinárodných štúdií, ktoré boli základom pre petície, pod ktoré sa podpísali státisíce občanov z celého svetadielu;
24. uznáva dôležitosť NAP a IPM pri výraznom znižovaní používania pesticídov, aby sa zabránilo nezvratnej strate biodiverzity, pričom uprednostňuje uplatňovanie agroekologických opatrení a ekologického poľnohospodárstva tam, kde je to možné;
25. ďalej zdôrazňuje, že na zníženie vplyvu zmeny klímy na potravinovú bezpečnosť je potrebný rozvoj udržateľných poľnohospodárskych možností;
26. vyjadruje osobitné znepokojenie nad pokračujúcim používaním pesticídov s účinnými látkami, ktoré sú mutagénne, karcinogénne alebo toxické pre reprodukciu, ktoré majú vlastnosti endokrinných disruptorov a ktoré poškodzujú ľudí alebo zvieratá; zdôrazňuje, že používanie takýchto pesticídov je nezlučiteľné s cieľmi a účelom smernice;
27. zdôrazňuje, že vodné prostredie je obzvlášť citlivé na pesticídy; víta, že niektoré členské štáty prijali celý rad opatrení na jeho ochranu pred nimi; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že väčšina členských štátov nestanovila kvantitatívne ciele a harmonogramy opatrení na ochranu vodného prostredia pred pesticídmi a tie, ktoré tak urobili, neuviedli, ako by sa malo merať dosiahnutie cieľov alebo zámerov; domnieva sa, že by sa malo zlepšiť monitorovanie v súčasnosti používaných pesticídov vo vodnom prostredí;

(1) <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

(2) https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/shared_folder/doc_pub/EUR27607.pdf

Utorok 12. februára 2019

28. konštatuje, že poľnohospodárstvo je jednou z hlavných príčin toho, že podzemná voda nemá dobré chemické zloženie, pretože vedie k jej znečisťovaniu pesticídmi; zdôrazňuje, že zabránenie prenikaniu pesticídov do sladkovodných systémov je nákladovo efektívnejšie ako technológie na ich odstránenie a že členské štáty v tomto ohľade musia poskytnúť farmárom primerané stimuly; v tejto súvislosti uznáva aj význam vykonávania rámcovej smernice o vode pre zlepšenie kvality vody; víta pokrok, ktorý dosiahli členské štáty v rámci riešenia problematiky prioritných látok, čo viedlo k zníženiu počtu vodných útvarov nespĺňajúcich normy pre látky, ako sú kadmium, olovo, nikel či pesticídy;

29. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zhoršovanie kvality vodných zdrojov v čoraz väčšej miere viedlo k dodatočným opatreniam zo strany prevádzkovateľov pitnej vody, ktorých cieľom bolo zabezpečiť, aby voda určená na ľudskú spotrebu spĺňala hraničné hodnoty pre pesticídy, ktoré sú stanovené v smernici Rady 98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, a nad tým, že náklady znášali spotrebiteľia, a nie znečisťovatelia;

30. zdôrazňuje, že niektoré pesticídy sú medzinárodne uznávané ako perzistentné organické látky (POP) vzhľadom na ich potenciál diaľkového prenosu, perzistenciu v životnom prostredí, schopnosť biomagnifikácie v potravinovom reťazci a bioakumuláciu v ekosystémoch, ako aj na ich výrazný negatívny vplyv na ľudské zdravie;

31. víta, že všetky členské štáty zaviedli programy odbornej prípravy a certifikácie v súvislosti s používaním prípravkov na ochranu rastlín, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že niektoré členské štáty nespĺňajú požiadavky na odbornú prípravu pre všetky položky uvedené v prílohe I; zdôrazňuje význam odbornej prípravy používateľov na zabezpečenie bezpečného a udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín; považuje za vhodné rozlišovať medzi profesionálnymi a amatérskymi používateľmi, keďže nepodliehajú rovnakým povinnostiam; zdôrazňuje, že profesionálni a neprofesionálni používatelia prípravkov na ochranu rastlín by mali dostať primeranú odbornú prípravu;

32. poukazuje na potenciál využívania inteligentných technológií a presného poľnohospodárstva ako prostriedkov na zlepšenie aplikovania prípravkov na ochranu rastlín a na zabránenie ich rozptylu v oblastiach, v ktorých nie sú potrebné, napríklad pomocou bezpilotných lietadiel alebo presných technológií; zdôrazňuje navyše, že uplatňovanie takýchto riešení by sa v členských štátoch mohlo zlepšiť, ak by sa v rámci NAP lepšie zapracovali do kurzov odbornej prípravy a systémov certifikácie určených pre používateľov pesticídov;

33. zdôrazňuje, že prípravky na ochranu rastlín sa používajú nielen v poľnohospodárstve, ale aj na boj proti burinám a škodcom v oblastiach využívaných širokou verejnosťou alebo zraniteľnými skupinami v zmysle článku 12a smernice vrátane verejných parkov a železníc; keďže používanie prípravkov na ochranu rastlín v týchto oblastiach je nevhodné; víta, že viaceré členské štáty spolu s mnohými regionálnymi a miestnymi vládami prijali opatrenia na obmedzenie alebo zákaz používania pesticídov v oblastiach využívaných verejnosťou alebo zraniteľnými skupinami; poznamenáva však, že vo väčšine členských štátov merateľné ciele chýbajú;

34. vyjadruje znepokojenie nad tým, že mnohé členské štáty si nesprávne vyložili požiadavku článku 12 písm. a) a interpretujú ju ako skutočnosť, ktorá sa vzťahuje výlučne na nepoľnohospodárske používanie, pričom zraniteľné skupiny, ako sú tie, ktoré sú vymedzené v nariadení (ES) č. 1107/2009, zahŕňajú obyvateľov, ktorí sú dlhodobo vystavení vysokej úrovni pesticídov; zároveň berie na vedomie potvrdenie zo strany Komisie, že neexistuje právny dôvod, prečo by malo byť poľnohospodárske používanie z ustanovení článku 12 vylúčené;

35. berie na vedomie nepretržitú podporu zo strany členských štátov, pokiaľ ide o ekologické poľnohospodárstvo ako systém s nízkym vstupom pesticídov; víta, že počet ekologických poľnohospodárskych podnikov v Únii naďalej narastá, no konštatuje, že pokrok sa medzi jednotlivými členskými štátmi naďalej značne líši;

36. konštatuje, že ekologickí poľnohospodári trpia hospodárskymi stratami vtedy, keď sú ich pôda a ekologické produkty kontaminované používaním pesticídov na susedných farmách, napríklad prostredníctvom úletu postrekovej hmly z pesticídov a pohybu perzistentných účinných látok v životnom prostredí; poukazuje na to, že v dôsledku činností, ktoré sú mimo ich kontroly, môžu byť ekologickí poľnohospodári nútení predávať svoje produkty ako tradičné výrobky, čím strácajú svoju cenovú prirážku alebo im môže byť dokonca odobraté osvedčenie;

Utorok 12. februára 2019

37. konštatuje, že zatiaľ čo členské štáty vo všeobecnosti majú systémy na zber informácií o akútnej otrave pesticídmi, presnosť týchto údajov a ich využitie sú pochybné; zdôrazňuje, že systémy na zhromažďovanie takýchto informácií o chronických otravách sa nezrealizovali vo veľkej miere;

38. zdôrazňuje, že najnovšia správa Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) o rezíduách pesticídov v potravinách ukázala, že 97,2 % vzoriek v celej Európe bolo v rámci zákonných limitov právnych predpisov EÚ, čo svedčí o mimoriadne prísnom a bezpečnom systéme potravinárskej výroby;

Odporúčania

39. vyzýva členské štáty, aby bezodkladne dokončili vykonávanie smernice;

40. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaistili, aby všetky príslušné zainteresované strany vrátane verejnosti boli zapojené do všetkých činností zainteresovaných strán súvisiacich s pesticídmi, ako sa stanovuje v smernici 2003/35/EC a v Aarhuskom dohovore;

41. vyzýva členské štáty, aby zohrávali aktívnu úlohu pri praktickom vykonávaní smernice s cieľom zistiť nedostatky a konkrétne oblasti, ktoré si vyžadujú osobitnú pozornosť, pokiaľ ide o ochranu ľudského zdravia a životného prostredia, a aby sa neobmedzovali na bežné vnútroštátne mechanizmy transpozície a kontroly;

42. vyzýva členské štáty, aby uznali, že EÚ musí pri prechode na trvalo udržateľnejšie používanie pesticídov konať bezodkladne a že hlavnú zodpovednosť za vykonávanie takýchto postupov majú členské štáty; zdôrazňuje, že treba konať urýchlene;

43. vyzýva členské štáty, aby dodržiavali stanovené lehoty na predloženie revidovaných NAP; naliehavo žiada členské štáty, ktoré ešte nepredložili revidovaný NAP, aby tak bezodkladne urobili a aby v ňom tentoraz uviedli jasné kvantitatívne ciele a merateľný celkový cieľ v oblasti okamžitého zníženia a dlhodobého znižovania rizík a vplyvov používania pesticídov vrátane jasne stanovených ročných cieľov znižovania s venovaním osobitnej pozornosti možným účinkom na opeľovačov a presadzovaniu a zavádzaniu nechemických alternatív a nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín v súlade so zásadami IPM;

44. vyzýva Komisiu, aby navrhla ambiciózny záväzný cieľ platný v celej EÚ týkajúci sa obmedzenia používania pesticídov;

45. vyzýva Komisiu, aby naďalej rozvíjala usmernenia o všetkých zásadách IPM a ich vykonávaní; v tejto súvislosti žiada Komisiu, aby stanovila usmernenia týkajúce sa zavádzania kritérií na meranie a posudzovanie vykonávania IPM v členských štátoch;

46. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali všetky potrebné opatrenia na podporu nízkorizikových pesticídov a uprednostňovanie nechemických možností a metód, ktoré čo najmenej poškodzujú zdravie a prírodné prostredie a aby zároveň zabezpečili účinnú a efektívnu ochranu plodín; zdôrazňuje, že na to, aby táto myšlienka bola úspešná a aby si poľnohospodári mohli túto možnosť vybrať je potrebné posilniť hospodárske stimuly;

47. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby kládli väčší dôraz na podporu rozvoja, výskumu, registrácie a uvádzania nízkorizikových a biologických alternatív na trh, a to aj zvýšením možností financovania v rámci programu Horizont Európa a viacročného finančného rámca na obdobie rokov 2021 – 2027; pripomína, že je dôležité, aby sa namiesto chemických pesticídov uprednostňovali udržateľné biologické, fyzikálne a iné nechemické metódy, ak poskytujú uspokojivú ochranu pred škodcami; pripomína význam pridanej hodnoty ekologicky udržateľných a bezpečných techník ochrany rastlín;

48. vyzýva Komisiu, aby bez ďalšieho odkladu splnila svoj záväzok v rámci siedmeho environmentálneho akčného programu a predložila stratégiu Únie pre netoxické životné prostredie, ktoré prispieva k inováciám a rozvoju udržateľných náhrad vrátane nechemických riešení, očakáva, že Komisia v tejto stratégii osobitne zohľadní vplyv pesticídov na životné prostredie a ľudské zdravie;

49. vyzýva k tomu, aby sa venovala väčšia pozornosť znižovaniu rizika, keďže rozsiahle používanie nízkorizikových látok môže byť škodlivejšie ako obmedzené používanie vysokorizikových látok;

Utorok 12. februára 2019

50. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili lepšiu súdržnosť smernice a jej vykonávania so súvisiacimi právnymi predpismi a politikami EÚ, a to najmä s ustanoveniami v rámci SPP a nariadenia (ES) č. 1107/2009, a najmä aby podľa článku 14 smernice začlenili zásady IPM ako právne požiadavky do rámca SPP;
51. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prísne obmedzili počet výnimiek zo základného používania podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009 a aktualizovali príslušné usmerňovacie dokumenty, aby sa zabezpečilo, že hodnotenie rizika pesticídov bude odrážať vystavenie a podmienky v reálnom vyjadrení a že sa zohľadnia všetky možné vplyvy na zdravie a životné prostredie;
52. odporúča, aby bola členským štátom poskytnutá flexibilita na uplatňovanie IPM ako súčasť ekologických opatrení v rámci SPP;
53. víta, že Stály výbor pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá nedávno prijal harmonizované ukazovatele rizika a vyzýva členské štáty, aby pokročili v prijímaní a uplatňovaní harmonizovaných ukazovateľov rizika, ktoré nedávno navrhla Komisia, s cieľom riadne monitorovať dosah pesticídov na znižovanie populácií;
54. vyzýva Komisiu, aby zriadila plne funkčný a transparentný systém pravidelného zberu štatistických údajov o používaní pesticídov, vplyvoch vystavenia pesticídmi pri práci i mimo nej na zdravie ľudí a zvierat a o prítomnosti rezíduí pesticídov v životnom prostredí, najmä v pôde a vo vode;
55. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali výskumné programy zamerané na určovanie vplyvu používania pesticídov na ľudské zdravie s prihliadnutím na celý rozsah toxikologických a dlhodobých účinkov, vrátane imunotoxicity, narušenia endokrinného systému a toxicity súvisiacich s neurologickým vývojom a so zameraním na vplyv prenatálneho vystavenia zdravia detí účinkom pesticídov;
56. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zaujala prístup založený na riziku, pokiaľ ide o riadenie a využívanie bežne používaných prípravkov na ochranu rastlín, ktorý bude odôvodnený nezávislými, partnersky preskúmanými vedeckými dôkazmi;
57. vyzýva Komisiu, aby pred skončením svojho súčasného mandátu predložila osobitný legislatívny návrh na zmenu nariadenia (ES) č. 1107/2009, a to nezávisle od všeobecnej revízie v súvislosti s iniciatívou REFIT, s cieľom doplniť vymedzenie pojmov a samostatnú kategóriu pre „prírodne sa vyskytujúce látky“ a „prírodne identické látky“, pri ktorých by kritériom bola existujúca prítomnosť látky a expozícia látky v prírode, a zaviesť urýchlený proces posudzovania, schvaľovania a registrácie nízkorizikových biologických pesticídov, v súlade s uznesením Európskeho parlamentu o nízkorizikových pesticídoch biologického pôvodu z 15. februára 2017 a uznesením Európskeho parlamentu o vykonávaní nariadenia o prípravkoch na ochranu rastlín z 13. septembra 2018 (ES) č. 1107/2009;
58. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili účinné vykonávanie záväzkov Únie podľa Protokolu k dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov z roku 1979 a Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach z roku 2004, a teda aby zintenzívnili úsilie o obmedzenie výroby, uvádzania pesticídov s obsahom perzistentných organických látok na trh a ich používania a zároveň aby zaviedli ustanovenia o zneškodňovaní odpadu, ktorý obsahuje akúkoľvek z týchto látok alebo je nimi kontaminovaný;
59. vyzýva členské štáty, aby koncovým používateľom zabezpečili prístup k odborne kvalifikovaným a nezávislým poradenským službám, ktoré by koncovým používateľom poskytovali poradenstvo a školenie o trvalo udržateľnom využívaní pesticídov a predovšetkým o IPM;
60. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby kládli väčší dôraz na ďalšie investície a výskum v oblasti vývoja a zavádzania presných a digitálnych poľnohospodárskych technológií s cieľom zvýšiť efektívnosť verejno-súkromných partnerstiev, čím sa výrazne zníži závislosť od pesticídov, v súlade s cieľmi smernice, a zároveň sa zníži vystavenie tak profesionálnych používateľov, ako aj širokej verejnosti; domnieva sa, že využívanie digitalizácie alebo precízneho poľnohospodárstva by pre poľnohospodárov nemalo viesť k závislosti od vstupov alebo finančnej zadlženosti;

Utorok 12. februára 2019

61. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby už viac nepovoľovali používanie prípravkov na ochranu rastlín v oblastiach využívaných širokou verejnosťou alebo zraniteľnými skupinami, ako je vymedzené v článku 3 ods. 14 nariadenia (ES) č. 1107/2009;
62. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby venovali osobitnú pozornosť ochrane zraniteľných skupín vymedzených v článku 3 ods. 14 nariadenia (ES) č. 1107/2009, najmä vzhľadom na existujúcu nedostatočnú ochranu obyvateľov vidieka žijúcich v oblastiach pestovania plodín; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby navrhli okamžitý zákaz používania pesticídov v oblastiach, ktoré sú v dostatočnej a bezpečnej vzdialenosti od domovov, škôl, detských ihrísk, škôlok a nemocníc;
63. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby investovali do ďalšieho výskumu v oblasti vplyvu pesticídov na necieľové druhy a aby bezodkladne prijali opatrenia na jeho minimalizáciu;
64. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali poľnohospodársky model, ktorý spočíva na preventívnych a nepriamych stratégiách na ochranu rastlín, ktoré sú zamerané na zníženie používania vonkajších vstupov a na multifunkčné, prírodne sa vyskytujúce látky; uznáva potrebu ďalšieho výskumu a rozvoja v oblasti preventívnych a nepriamych agroekologických stratégií pre starostlivosť o rastliny;
65. vyzýva členské štáty, aby zvýšili investície do adaptačných postupov, ktoré zabraňujú tomu, aby sa agrochemické látky dostali do povrchových a podzemných vôd, ako aj do opatrení zameraných na obmedzenie možného vyplavovania týchto látok do vodných tokov, riek a morí; odporúča, aby sa ich používanie zakázalo na pôde, z ktorej by mohli preniknúť do podzemných vôd;
66. zdôrazňuje, že je nevyhnutné pravidelne posudzovať proporcionalitu medzi množstvom predaných pesticídov a poľnohospodárskou plochou aplikácie na základe databáz používateľov a záznamov o predaji;
67. vyzýva Komisiu, aby a členské štáty, aby zabezpečili úplné a jednotné uplatňovanie vylučujúcich kritérií založených na nebezpečenstve pre účinné látky, ktoré sú mutagénne, karcinogénne alebo toxické pre reprodukciu, alebo ktoré majú vlastnosti endokrinných disruptorov;
68. vyzýva členské štáty, aby prísne dodržiavali zákaz dovozu zakázaných pesticídov do EÚ z tretích krajín a zvýšili kontrolu dovážaných potravín;
69. vyzýva Komisiu, aby dôkladne zvažila všetky dostupné opatrenia na zabezpečenie súladu vrátane začatia konaní o nesplnení povinnosti proti členským štátom, ktoré nedodržia povinnosť v plnej miere vykonávať uvedenú smernicu;
70. vyzýva Komisiu, aby podnikla rúzne kroky proti členským štátom, ktoré systematicky zneužívajú výnimky týkajúce sa zakázaných pesticídov obsahujúcich neonikotínoidy;
71. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že zásada „znečisťovateľ platí“ sa bude v rámci ochrany vodných zdrojov účinne presadzovať a vykonávať v plnej miere;
72. žiada, aby program Horizont Európa poskytol dostatočné financovanie na podporu rozvoja stratégií pre starostlivosť o rastliny založených na systémovom prístupe, ktorý spája inovačnú agroekologickú techniku a preventívne opatrenia na zníženie používania externých vstupov na minimum;
73. vyzýva Komisiu, aby vytvorila celoeurópsku platformu pre udržateľné používanie pesticídov, ktorá by spájala zainteresované strany odvetví a zástupcov na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom uľahčiť výmenu informácií a najvhodnejších postupov pre obmedzenie používania pesticídov;

o

o o

74. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.
-